

Algemene Beschouwingen

op de zomernota 2014 - 2018

INLEIDING

Voorzitter,

Op 19 maart heeft de kiezer de nieuwe samenstelling van de gemeenteraad van Halderberge bepaald. Met vijf zetels in de raad en één in het college is Lokaal Halderberge goed vertegenwoordigd om de beslissingen te nemen en keuzes te maken die het best zijn voor de inwoners van Halderberge. Een grote verantwoordelijkheid in onzekere tijden.

In 2009 raakte Nederland, als vele andere landen, in een diepe financiële en economische crisis. Met enige vertraging tikten de effecten van de crisis door in de rijksbegroting en op het terrein van de gemeentefinanciën. Gemeenten lijden pijn, door krimpende inkomsten en soms ook door noodzakelijk hogere uitgaven. De crisis duurt al jaren, waardoor gemeenten genoodzaakt zijn om verder te bezuinigen. Intussen staat ook Halderberge voor de derde bezuinigingsronde. De te maken keuzes worden steeds lastiger en de gevolgen steeds indringender.

Een andere trend die de gemeenten raakt wordt onder andere door de VNG aangeduid als “glokalisering”. De wereld raakt steeds meer verbonden, waardoor de onderlinge afhankelijkheid binnen de wereldeconomie groter wordt en migratiestromen toenemen. Tegelijkertijd wordt door de decentralisatie van taken de rol van de lokale overheid steeds belangrijker. Steden en regio’s zoeken samenwerking om de problemen te lijf te gaan en om kansen te benutten.

In deze context van verandering is het van belang om als gemeente helder te hebben waar je heen wil. Hierbij richt de visie van Lokaal Halderberge zich op de volgende pijlers:

- 📍 Toekomst van Halderberge
- 📍 Leefbaarheid in de kernen
- 📍 Ambtelijke organisatie
- 📍 Financiële situatie
- 📍 Dienstverlening aan inwoners en bedrijven

Toekomst van Halderberge

Wij zien Halderberge in de toekomst uitgroeien tot een economisch sterke gemeente waar het, prettig wonen en werken is. Sterk vanwege onze toeristische karakteristieken, ons economisch vestigingsklimaat, een bloeiende agrarische sector en onze samenwerking met buurgemeenten, ondernemers en onderwijs. Deze samenwerking is randvoorwaardelijk voor het verder optimaliseren van het ondernemersklimaat. Het is een uitdaging nieuwe bedrijven aan te trekken en bestaande bedrijven goed te faciliteren, met bijzondere aandacht voor startende ondernemers. Hierbij zou Lokaal Halderberge graag zien dat besluiten over ruimtelijke ontwikkelingen voortaan met een expliciete economische afweging onderbouwd worden. **Hoe kijkt het college hier tegenaan?**

Voor het versterken van het toeristisch recreatief klimaat van Halderberge dient in samenwerking met de TIG een strategisch toeristisch marketingplan opgesteld te worden.

Voor te privatiseren bedrijven en accommodaties, zoals de Beuk, dient snel overeenkomst met een exploitant gevonden te worden. Het is niet de bedoeling dat dit soort accommodaties langdurig financieel ondersteund worden.

Samenwerking is ook randvoorwaardelijk voor het verder richten, inrichten en verrichten van de drie decentralisaties in het sociaal domein. De zogenaamde 3D's. In de zomernota vinden we het programma Decentralisaties terug onder "Voortgang programma's"

We hebben het gevoel dat we er met de samenwerkende gemeentes goed mee aan de slag zijn op basis van wat er besloten is. Sterker nog, daar waar mogelijk zijn de voorbereidingen vooruitgelopen op landelijke besluitvorming. De vraag is hoe een en ander gaat uitwerken, waarbij onze grootste zorg op dit moment uitgaat naar de communicatieparagraaf. Er heerst heel veel onduidelijkheid en het is daarom belangrijk dat de betrokkenen op de juiste wijze worden geïnformeerd. Hierbij hebben zowel het rijk, de gemeenten en het partijen in het veld een rol te pakken. De vraag is hoe we gaan zorgen dat de verschillende partijen elkaar goed aanvullen en niet tegen gaan spreken. Op die manier krijg je namelijk nog meer onrust. **Hoe denkt het college hiermee om te gaan?**

Voor zowel de inrichting van de jeugdwet als de AWBZ/WMO hebben we al de nodige kaders vastgesteld. Voor de participatiewet dient het richten en inrichten nog duidelijker vorm te krijgen. Hierbij is wat ons betreft het goed invulling geven aan de herstructureringsopdracht van de WVS de grootste uitdaging, waarbij de doelgroep van de WVS nooit de dupe kan en mag worden.

Het vormen van een nieuwe reserve voor de 3 D's verkleint het financiële risico. **Hoe schat het college het risico in van het niet tijdig voorbereid zijn op de 3 D's? Hebben we bijvoorbeeld onze WMO inkoop rond voor 1 oktober, zoals voorgesteld in het stappenplan van staatssecretaris Van Rijn? De uitstel van het Werkplein zorgt voor extra kosten. In hoeverre kunnen we uitgaan van de ingangsdatum van 1 januari 2015?**

Leefbaarheid in de kernen

Leefbaarheid betekent voor Lokaal Halderberge onder andere veiligheid, handhaving, goede voorzieningen, een goede infrastructuur (waaronder die van de waterhuishouding), een sterk economisch ondernemersklimaat, waarin alle bedrijven op dezelfde wijze worden ondersteund. Maar ook kernen met voldoende mogelijkheden voor sport en aandacht voor cultuur.

Leefbaarheid gaat ook over een op de vraag afgestemd woningbouwprogramma in een openbare ruimte met speciale aandacht voor recreatieve en doorgaande routes. In het kader van dat woningbouwprogramma willen wij specifiek aandacht voor de kleinschalige bouwinitiatieven die bijdragen aan het, noodzakelijke, "zo lang mogelijk zelfstandig wonen" en initiatieven die anticiperen op een eventueel toekomstige zorgbehoefte.

Voor de veilige afwikkeling van het verkeer is het behoud van de reservering voor de doorgaande routes essentieel, maar ook aandacht voor de gevolgen van de Zuidelijke Omleiding Oudenbosch voor het agrarisch verkeer.

Bij veiligheid denken we daarnaast ook aan het Basisnet Spoor. Dit gaat grote impact hebben op twee kernen van Halderberge. Het laatste nieuws is dat de invoering even is uitgesteld, maar wij zijn bang dat in dit geval uitstel niet tot afstel gaat leiden. **Kunnen we van het college verwachten dat zij zich actief blijft inzetten voor de lobby naar alternatieven?**

In het kader van de leefbaarheid is ook handhaving van groot belang. Dit werkt niet alleen repressief, maar zeker ook preventief. Hierbij denken we aan de aandacht voor hondenpoepoverlast, waarbij je wat ons betreft toe moet naar een oplossing waarin "de vervuiler betaalt". Maar we denken bijvoorbeeld ook aan het 2014 BOA project met intensieve aandacht voor de handhaving en ruiming van illegale wietteelt. Dit is een goed initiatief. Door hier druk op te houden worden mogelijke illegale activiteiten voorkomen. **Kan het college met een voorstel komen voor mogelijke continuering van deze activiteiten?**

Aan het einde van deze periode is de onderwijshuisvesting in Halderberge op orde. Dat betekent dat dan alle geplande scholen zijn gerealiseerd en functionerend als Brede School. Rondom deze ontwikkelingen is de communicatie met betrokkenen van groot belang. Daarnaast lijkt ons in het kader van de Brede School het stoppen met combinatiefuncties geen goed idee. **Kan het college ingaan op de voors en tegens hiervan?**

Ambtelijke organisatie

Lokaal Halderberge wil de noodzakelijke bezuinigingen zo min mogelijk bij de burger leggen en wil dit voor een belangrijk deel realiseren door een intensievere samenwerking met buurgemeenten, verhoging van de personele productiviteit en verdergaande automatisering. In het coalitieakkoord zijn hier de nodige voorstellen voor gedaan die wij kunnen ondersteunen.

Financiële situatie

Voor Lokaal Halderberge is gezonde financiële gemeentelijke huishouding topprioriteit. Dit willen we bereiken door het geleidelijk opbouwen van reserves en het vermijden van risico's. Uitgangspunten daarbij zijn dat het weerstandsvermogen groeit naar factor 1.5 en de lokale lasten slechts beperkt zullen stijgen.

In de vorige raadsperiode is de gemeente op drie manieren gekort op de inkomsten:

- 📍 Directe kortingen als gevolg van rijksbezuinigingen.
- 📍 Indirecte kortingen via het "trap op, trap af" mechanisme.
- 📍 Kortingen als gevolg van de inbreuk op de financiële reserves door afwaarderingen en treffen van voorzieningen in de grondexploitatie.

Nu er duidelijke indicaties zijn dat de economie weer aantrekt, verwachten wij dat verdere kortingen op de inkomsten vanaf 2015 niet meer aan de orde zullen zijn. Dat optimisme delen wij met het college. Omdat wij in de vorige raadsperiode de bezuinigingsgolf vooral gevolgd hebben, past voor deze raadsperiode wat ons betreft ook een volgende houding in het herstel van de inkomsten.

We staan dan ook achter de insteek van het college om vast te houden aan een stringentere prioriteit van een volledig sluitende meerjarenbegroting. Dit is, gelet op de huidige weerstandscapaciteit en in lijn met het coalitieakkoord noodzakelijk: de tering naar de nering zetten. Dit betekent dat jaarlijks wordt bekeken in hoeverre ruimte is voor nieuw beleid. Dit is een veilige en behoudende koers, maar wel budgettair flexibeler en daardoor adaptiever. Waar we de vorige periode steeds te maken hadden met een niet-sluitende meerjarenbegroting, verwachten we nu dus duidelijk wat anders

Wij ondersteunen het voornemen van het college om nu geld uit te trekken voor het nauwkeuriger in kaart brengen wat het nieuwe beleid vergt aan menskracht en geld. Op die manier kun je in deze periode jaarlijks bepalen waar je de mogelijk beschikbare capaciteit aan wil gaan besteden. Dat betekent in feite ook dat het collegeprogramma met regelmaat geactualiseerd moet worden. **Hoe wil het college de raad informeren over deze inventarisatie van het nieuw beleid?**

Dienstverlening aan de inwoners en bedrijven

Lokaal Halderberge gaat voor een laagdrempelige, klantgerichte gemeentelijke service. De gemeente dient zowel digitaal, telefonisch als persoonlijk bereikbaar te zijn. Steeds meer aanvragen en contacten zullen verlopen via het internet of op afspraak. Informatisering en automatisering is een onderwerp waarin volgens ons synergie voordelen zijn te halen als je het in de regio goed aanpakt. Hierbij denken we aan mogelijke sanering van het applicatielandschap, maar ook aan de inrichting van de informatiebeveiliging.

De inrichting van het Klant Contact Center is hierbij van groot belang, omdat dit zorgt voor de stroomlijning van alle beschikbare informatie die voor een correcte en vlotte dienstverlening van belang is. Naast de beschikbaarheid van de juiste informatiesystemen is het van belang dat ook de medewerkers van de gemeente klantvriendelijk, klantgericht en oplossingsgericht zijn. Deze twee aspecten dienen wat Lokaal Halderberge betreft onderdeel te zijn van het scholingsprogramma van de Halderbergse school. **Heeft het college al een idee hoe ze de informatievoorziening over het KCC richting inwoners en bedrijven wil vormgeven?**

Slot

We staan aan het begin van een raadsperiode, met een coalitieakkoord op hoofdlijnen en een collegeprogramma voor de verdere invulling. Belangrijk voor Lokaal Halderberge is dat we de ingeslagen koers vasthouden en financieel heel scherp aan de wind blijven zeilen.

Tot slot spreken wij onze dank uit voor de ambtelijke ondersteuning. In het bijzonder dank aan de griffie en de bodes en meer algemeen aan iedereen die zich positief inzet voor de leefgemeenschap van Halderberge.

Wij danken u voor uw aandacht.

Lokaal Halderberge.